

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléseért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 .. Kéziratok vissza nem adatnak ..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Előfizetési felhívás,

a „B A R S”

VI. évfolyamára.

Lapunk mult számával befejezte pályafutásának ötödik évét.

Eddigi törekvésünk, előző számaink tartalma és iránya legyen biztosíték a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség további szíves jó indulatába.

Előfizetési feltételek:

Egész-évre 5 frt — kr.
 Fél-évre 2 frt 50 kr.

Az ipar-társulás.

Nem egy ízben hangoztattuk már e lapok hasábjain azon, a tapasztalás által annyiszor igazolt valóságot, hogy valamely ügynek előmozdítására a leghatékonyabb tényezők egyike az egyesülés, — de tán még sem oly sokszor tettük azt, hogy ránk ne férhetne ennek ismételt hangoztatása valahányszor erre alkalom és tér kínálkozik.

Ily alkalmat szolgáltat nekünk az 1884. évi XVII. ipartörvény 172. §-a végrehajtására az iparhatósági megbízottak választása végett 1885. évi december 30-án városunkban tartott iparosok gyűlése.

Ezen gyűlésen az iparhatósági megbízottak választásán kívül az ipar köréből különféle eszmék cserélése közben több panasz merült fel s több hang emelkedett a hivatolt törvény intézkedései ellen, különösen az ezen törvényben elrendelt, engedélyezett ipartársulatok s ipartestületek intézménye ellen s mindazon bajokat, melyekkel napjainkban az iparosoknál meg kell, vagy tán kellene küzdeniök, ezen intézményeknek tulajdonítják, főleg azon okból, hogy ezek igen lanyhák, engedékenyek s hogy épen azért legkívánatosabb volna a cégrendszernek visszaállítása.

TÁRCZA.

A legkedveltebb kormányforma

vagy:

Mi van a sifonárban.

A magyar embernek hagyományos jó és szép tulajdonsága: szeretete a haza iránt és ragaszkodása uralkodójához! Nem ellensége ugyan a dynasztikus kormány formának, de szintén hagyományos szokásainál fogva különös előszeretettel viseltetik a választási rendszer iránt. Nem esoda tehát, ha őseitől öröklött ezen erényénél fogva imádja azon uralkodóját, kit maga választ szabad akarata szerint.

A magyar ember — reá fogott nyeresége mellett is — felette túl szárnyalja a többi nemzetiségeket: udvariassága által a nők iránt, így természetes dolog, hogy ha az uralkodó hozzá még hölgy, annál nagyobb szeretete, hódolata, ragaszkodása és tisztelete iránta. Elég példa reá, a Mária Teréziának felajánlott: „vitam et sanguinem.”

Azon kormányforma, melyről ez alkalommal beszélni akarok, nemzetközinek lenne czímezhető, ha nem állaná utját a mohamedánok és mormonok szokása és habár ezen kormányforma ezek szerint majd minden nemzetnél fennáll, én mindamellett is csak a magyar nemzetre vonatkozólag foglalkozom vele.

Ösmerjük meg hát közelebbről, az semmi esetre sem lesz ártalmas, mert a kik már amugy is ösmerik — és olyanok itt vajmi sokan vannak — megvizsgálatódnak,

Meg kívánjuk itt mindenekelőtt jegyezni, hogy a napjainkban bevett szokás szerint nálunk is minden bajnak okát a törvények hibás intézkedésében szeretjük keresni és hogy ezek folytonos változtatását tartjuk segéd-szernek s eszköznek minden baj ellen.

Nem akarjuk ezzel azt kifejezni, mintha minden törvényeink abszolút jóságát vindikálnók, sőt elismerjük, hogy a javítás s módosítás sok tekintetben felette szükséges, de hogy minden bajainkért mindenkor a törvényt vádoljuk s okozzuk, oly túlzásnak tartjuk, melyhez, ha mereven ragaszkodunk, semmi jót s üdvöset sem leszünk képesek kieszközölni, s minden cselekvésünk meddővé válik.

Igy vagyunk a hivatolt ipartörvény intézkedéseivel is.

Az 1872. évi VIII. ipartörvény, mely a munka szabadságán alapult, a czéheket megszüntették, behozta az ipartársulatokat, azonban ezen társulatok nem találtak tetszésre s így elfogadásuk is oly lanyhán eszközöltetett, hajtatót végre, hogy eredményt nem bírtak felmutatni, de nem azért, mintha az intézkedés rossz lett volna, hanem azért, hogy azoknak végrehajtói mindig a cégrendszer alapjára állván adminisztrációval bibelődtek s hatalom után vágódtak, ezzel akarván, az ipart előmozdítani, soha sem törődtek a szabad társulásnak azon kívánalmával, hogy ez az egymásnak segélyzését veszi alapul s az összes erők összhangzó működését kívánja igénybe venni ott, hol az egyes elszigetelt erők a küzdelmet nem bírják meg; mert hiszen bajok mindig voltak és lesznek s a bajokat csak közös erővel s működéssel lehet elenyésztetni és velök sikeresen megküzdeni. Hatalommal s erőszakkal még eddig valaminél más téren, ugy az ipar körében üdvös s állandó eredményt kivívni nem lehet.

— a kik pedig nem ösmerik, talán majd megkedvelik.

Az alattvaló, ki minden esetre a hős, vagy vitéz nevet viseli, maga választja uralkodóját, ki a *pragmatica sanctio* által kimondott elvek nélkül is, egyedül csak nő lehet . . .

De nincs-e ez így jól? Határozottan igen! Anglia királynéja a küszöbön levő új évben üli uralkodásának ötven éves jubileumát! És nem nagy nemzet-e az angol, mely az utolsó félszázad alatt érte el iparának és kereskedelmének teljes felvirágzását? . . . A mellett nem szabad és alkotmányos nép-e az angol?, melynek mintájára töri magát minden európai nemzet! Nem esoda és természetes tehát, ha az angol királyné alattvalói, az angol nép boldog, mert nő uralkodója, királynéja van, kivel szívesen üli meg arany lakodalmát!

Van egy királyné, kinek uralkodása csak pünkösdi királyság, mert csak egy éjjel tart és ez a bálkirályné. Uralkodása rövid, de dicsős és sokszor kegyetlen, mert csak egy alattvalójához lehet igazságos, mit a többi kegyetlenségnek tart, ha pedig a többihez is kegyes, akkor is kegyetlen, mert akkor az egyet öli meg.

Szóval ő az élő virágos kert disze, kiváló szép illatos rózsabimbó, mely kaczerkodik a szellővel, esőkjait fogadja a gyenge harmatnak, öleli a rezedát, keblén piheneti a lepkék rajongó seregét, mézet ad a méheknek, — kedves, nyájas és mosolygó, uralkodik számos alattvalón, kik lesik parancsát. Csoda-e, ha uralkodási vágya meg-

Ezen eredménytelenség szülte a panaszokat s hozta létre az 1884. XVII. törvényezikket, mely az ipartársulást — minthogy a panaszok és eredménytelenség nem töle, hanem végrehajtóitól eredtek — fentartotta, de egyszersmint, hogy a hatalom elnyerésére is nyujtson tért — melléje, vagy is ezen kívül behozta az ipartestületek intézményét, felruházván azt bizonyos tekintetben hatósági körrel is.

Hanem azt tapasztaljuk, igaz, hogy csak egy éve még, hogy ezen törvény fennáll, hogy a panaszok nagyobbak és sürűbbek, mint voltak az előtt, pedig a behozott s megalapított képesítés által a szabad munka körlátok közé vettetett.

Ez tehát egyik bizonyossággal szolgálhat annak, hogy nem egészen a törvény intézkedései okai azon bajoknak, melyek az ipar terén előfordulnak, hanem, hogy azokat más helyen kell keresnünk és hogy e szerint az ipartársulást nem hogy abbahagynunk kell, hanem, mivelhogy a társulás, az egyesülés az élet egyéb kereseti ágiban, u. m. a pénzügyekben, gazdaság körében s különféle intézetekben napról-napra mindinkább kedvezőbb viszonyokat teremt, az iparterén is igyekezzünk ezeket meghonosítani s iparunk előmozdítására életbeléptetni.

Miként?: elmondjuk a jövőben.

A párviadalról.

(Folytatás.)

Némelyek abban keresik a párhaj jogosultságát, hogy — mint mondják vannak sértések — melyekért más módon elégtételt nyerni nem lehet.

Ez ellen azonban azt a kérdést kell felvetnünk, hogy vajjon lehet-e párhaj minden esetben biztosan teljes elégtételnek tartanunk? — Bizonyára nem! Nem pedig azért, mivel rendesen, mint a ta-

marad idővel az egy alattvaló számára is, hiszen hozzá van szokva . . . Azért „bimbóznak gondját viseljed . . .” ha alattvalója lesz — és Bocacciónak igaza lesz . . .

Azon kormány formát, a melyről én beszélek a legrégibb időre vezethetjük vissza és utalok a természetre, hol ember emlékezet óta a méheknek királynéjuk volt, és van. — De lehet-e ott király, hol a rózsáról, ibolyáról és a természet által adott legszebb virágok himporából készítik az édes superlatívusát — a mézet? Ezen királyság akár a virágot, akár az édes mézet tekintsük, igazán csak nő illethet meg.

Ezt a királyságot a természet alkotta és teremtette és mégis mennyire hasonlít az emberek által teremtett királyságokhoz, meg vagyok győződve róla, hogy sok tekintetben ezen királyság szolgált mintául az emberek által teremtetteknek. Az alattvalók dolgoznak az államért, csak hogy kiirtják a heréket, vagyis proletárokat — másutt pedig nevelik, — occupálják a legszebb országot, a természet virányát, övéké a hegy, völgy, a kert és mező, adójukat ők is beszedik a virágok kelyhéről, harcolnak bent és kint, szeretik és védik hazájukat és királynéjukat éltük árán! — Ne kutassuk, hogy mindezt miért teszik, — csupán azért, hogy meghaljanak az inyenc emberiség kedvéért, undorító kengőz által, hogy mi élvezhessük munkájuk gyümölcsét és tenyerünkől édes mézzel etethessük a Kecskemétről hozott magyar menyecskét.

Szegény-szegény szorgalmas méhek!

paszlatat mutatja a párviadalok lefolyása alatt a sértett fél szenved továbbra sértést, vagy gyakran elveszti életét is, míg a ki jogtalanul, durván, sértéssel, bántalommal lépett fel, a ki tulajdonképen okot s alkalmat szolgáltatott a párviadalra, a ki tehát a valódi bűnös: nem bűnhődik, hanem csak tetézi a sértést, sőt talán meg is öli az ártatlant. — Hol van tehát itt az elégtétel?!

Ezen elvből kiindulva megegyezhet az az érvelés is, hogy a sértett fél a párviadalba való elegyedés által azt bizonyítja be, hogy becsületére sokkal féltékenyebb, mint életére. Mert, mint az imént beigazoltuk a párhaj elégtételt rendesen nem ad, hanem legtöbbször a sértett fél szenvedését tetézi: akkor abban a sértett fél becsület-orvoslást nem kereshet, nem találhat.

Mások azzal állnak elő, hogy az illető párhajba bocsájtkozó lovagias bátorságának adja ez által tanujelét. S úgy látszik, hogy ez képezi a párhaj mellett szóló érvek legfőbbikét, mert valószínűleg ez elvre támaszkodva, a társadalom mostan uralkodó nézete és felfogása szerint gyávanak, tehát bátorságából kivetkőzöttnek tekintendő az, ki a kihívást el nem fogadja. E szerint a társadalmi nézetek, vagy egyesek morális pressiója alatt kénytelen valaki a kihívást elfogadni, mert fenyegeti őket azon gondolat, hogy tettök gyávaságának bélyegeztetik s a társadalom gúnyja, megvetése kényszeríti őket a párviadalra.

Na már pedig, ha valaki ezen erkölcsi kényszer folytán határozza el magát a párhajra: ugyan miben adja bátorságának tanujelét?

Ha valamit teszek azért, mert ezt tennem kell, mert kénytelen vagyok vele; vajon rámondhatják-e valóban, hogy bátorságomat árultam el ezáltal? — Vajon hős-

De nagyon is eltértem a tárgyalandó kormány formától, mely egészen más természetű a méhekénél, mert itt csak egy a királyné, de egy az alattvaló is, mely kormányformát, hogy megösmérjük, mindenekelőtt meg kell ösmertetnem a választási rendszert.

Az uralkodó királyné, mint említettem választás által lesz azzá — habár nem annak választatott is, és uralkodása élethosszig tart, oly különös megszorítással, hogy a királyné hatalma nem csak saját halála, hanem választó alattvalójának halála esetén is megszűnik.

A választási rendszer eltér minden más választási rendszertől, mert a ki választó, az nem választható, a ki választható, az pedig nem választó.

Az alkotmányos választási jogokat itt kizárólag férfiak gyakorolják, kiknek jogosultsága nincs sem korhoz, sem irástudáshoz, sem vagyonhoz, vagy az adó kifizetéséhez kötve. Jóllehet azért a fiatal, irástudó vagyonos és rendes adófizetők, kivált, ha mint ilyenek virilisták is, a választók lajstromába szívesen felvétetnek.

A választásról jegyzőkönyv nem vették fel, tanuk a holdfény, a ragyogó csillagok, — a fényes napsugár. — Helyhez sincs kötve, valamint időhöz se. „Virágos dalos mezőben, esküvel szerelmet nékem, a nap is szépen ragyogott, — szerelmünkre ament mondott.” De lehet tanu az iczi piczi nyul is.

A választás elfogadása egy „igen” által adatik tudomásul, ez esetben az „igen”

nek tartanók azon katonát, ki csak azért rohan az ellenség-re, mert tudja, hogyha visszafordul és megszökni igyekszik saját társai fogják golyóikkal leteríteni? Bizony nehezen! — Mert valódi bátorságról csak akkor szólhatunk, ha cselekményünk szabad, öntudatos akaratelhatározásunk eredménye; azaz, hogyha minden külső behatástól, kényszerítéstől függetlenül, önállóan határozzuk el magunkat a cselekvésre.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogyha nagyon is szigorúan gyűjtenék ez adatokat, be lehetne talán igazolnunk, hogy a párbajozók több mint 50%-je azon óhajjal s kivánsággal, sőt mondhatni azon reménnyel fogja kezébe a fegyvert, hogy: vajha a viadal lefolyása szerencsés volna, azaz egyik se szenvedne bántódást.

Tehát nem nehéz mondom kimutatnunk, hogy az egyest legtöbbször semmi más, mint ezen említett társadalmi nézet hajlékony kényszeríti, minden csekélységért, sőt gyakran neveléséig üres dolgokért a párbajhoz nyulni s testi épségét, életét sőt nem ritkán egy egész család boldogságát kockára tenni s hogy így, midőn az egy párbajra határozza magát legtöbbször nem szíve sugallását s nem sértett becsülete orvoslást sürgető kívánalmát, hanem egy puszta, egy neveléses társadalmi nézetet követ. — A társadalomnak pedig ez eléggé nem rosszszalható balga nézete, mint egy telhetetlen kielégíthetetlen Moloch bálványzóbra, minél több áldozatot kap, annál többet kíván, minél több vért kóstol, vágyai annál féktelenebbek.

Mindezekből kifolyólag tehát — nézetem szerint — általános elv gyanánt nem állíthatjuk fel s illetőleg nem fogadhatjuk el azt, hogy a párbajozó bátorságának adja bizonyítékát s azért azoknak nézete, kik a párbajt, mint a lovagias bátorság terjedésének eszközt tartani kívánják. — **elvetendő.**

A fennebbieken megzafolni igyekeztem azon érveket, miket a párbaj helyeslők nézetük igazolására, támogatására felhoznak s láttuk ennek folytán, hogy párbajnak jogosultsága nincsen.

De ez nagyon könnyen beigazolható akkor is, hogyha a párbajt a jog fölvétel próbáljuk megegyeztetni.

A jog fölve alatt, mint tudjuk, értünk a jog köréhez tartozó, a jog terén előjövő igazságoknak az alapokat foglalja magában, melyre ezen

igazságok visszavezethetők, melyből indokolhatók. Azon ismertetést kell tehát magában felölelni a jog fölveinek, melynek szemmel tartásával mindjárt ítéletünk valamely előforduló cselekmény jogos, vagy jogtalan volta fölött.

Elismervén azt, a már Aristoteles által felállított elvet, hogy az ember társas lény, hogy társaság nélkül ézeljait meg nem valósíthatván, élnie nem lehet; fölállítandó fölvevünket is erre kell alapítanunk s értenünk kell alatta: „azon cselekvősegi személyt, mely az emberek társadalmi együttlétének feltételeivel nem ellenkezik.“ E tagadólágos definícióból levonhatjuk tehát azt, hogy mindazon cselekményt, mely a társadalmi együttlétre zavarólag hat, vagy azt talán épen lehetetleníti; a joggal ellenkezőnek, mondjuk ki egyszerűen: jogtalannak fogjuk tartani. Vajon nem hat-e a párbaj a társadalmi együttlétre zavarólag, vagy sokban nem lehetetleníti-e azt? — És ha a párbaj a társadalmi békés együttlétet zavarja, ha azt sokban lehetetleníti: akkor az a jog szempontjából nem helyes elhelyezhető, **akkor ez bűn.**

Ez alapon, de még azért is, mert az állam mindig elismeri az ember élethez, továbbbi testi és szellemi épséghez való ösjogát: állapítják meg a párbajt, mint büntetendő cselekményt.

De vajon, ha a szigorú jogi álláspontot mellőzve, a méltányosság szemüvegén nézzük a párbaj intézményét nem fogunk e szintén borzadva elfordulni tőle? — Mert vajon van-e olyan egyén, kinek kebelében nem szül visszatetszést az, ha látja, hogy it a nyers erőnek, vagy a gyakorlás által elvégre is megszerezhető technikai ügyességnek engedtetik fölény? — A ki szellemi munkával — (többet használva a társadalomnak) — tölti életét és nincsen ideje, mit testi ereje és vivási képessége fejlesztésére fordítson, nem volna-e aláveteve azon durva, párbajozni szerető embereknek, kik egyebet sem tesznek, mint a fegyverek használásában gyakorolják, tökélyesítik magukat.

A párbajok nagy számát növeli még kétségtelenül azon körülmény is, hogy minden csekélység, minden legkisebb figyelmet sem érdemlő dolog becsületsértésnek véteik. — Pedig ez által épen az, a mit védeni, megóvni akarnak: a becsület vesztés nimbusából.

Mert hiszen a tiszta jellem, becsület nem oly könnyen sérthető — oly szilárd az,

mint egy márvány lap, melyről minden sértés nem csak vissza pattan, de annak fejére hull, kitől származott. — A lángelméjű Roussó mondja, hogy egy örült, egy részeseges, egy durva s erőszakos ember sértései nem teszik semmivé a sértett becsületét, hanem magát a sértőt bélyegzik meg. — Fenelon marquis, a híres vivó maga is elítélte a párvadalt és igen számos tagból álló, tekintélyes társulatot alkotott, melynek tagjai esküvel kötelezték magukat arra, hogy senkit ki nem hívnak s a kihívást senkitől el nem fogadják.

A jelen társadalomnak is arra kell tehát törekedni, hogy a párbaj eszméjét, mely úgy az igazság, mint a humanizmus szempontjából elítélendő — kirtsza kebeléből s ha van eszlelem, mely ellen törvényeink kellő védelmet nem szolgáltatnak: **adjon elégtételt a józan társadalom ítélőszéke.*)**

Holló Sándor.

(V e g e.)

Különfélék.

— **Lapunk mult számával befejezvé V-ik évfolyamunkat, előfizetést nyitunk la-punk ez évi, VI-ik évfolyamára. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folytán intézkedni sziveskedjenek: nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.**

— **Vasutügy.** A megye törvényhatósági bizottsága Léva városának határozatát, mely szerint a Csata-Lévai vasutvonal létesítése, különösen a Garam áthidalására szükséges költségekhez 25 ezer forint pótdátot szavazott meg, jóváhagyta. A közmunka- és közlekedésügyi miniszterium a megye törvényhatóságának azon határozatára, melylyel a Csata-Lévai vasutvonal kiépítési költségeit a megyei közmunka-alap terhére elfogadta, kimerítő felvilágosítást kér. A bizottság elhatározta, hogy a mint az állandó választmány a betérjesztett nyomjelzés alapján kiderítendő kisajátítási összeg mennyisége s törlesztési módja iránt javaslatot tesz, a kívánt kimerítő felvilágosítást felterjesztendi a miniszteriumhoz. — Gróf Migazzy Vilmos, Szentiványi Oszkár, Klobuciczky János és gróf Keglevich István kérelmére, — egy Ar-Maróthról Verébelyen át a szab. osztr. magy. áll. vasutársaság fővonalának valamelyik pontjára vezetendő helyi érdekű vasutvonalra egy évre az előmunkálati engedély megadatott.

— **A lévai dalestély.** Dalárdánknál már éveken át azon jó szokás divik, hogy újév napján estélyt rendez. E napot, mint egy haszonbérbe vette tőlünk az egylet s mi, őszintén mondván, nem haragszunk

*) Cantu, Horváth Ö. s Kalmachely J. után.

ezért a dalárdára. Jól megfizet a bérletért. Évenként ő nyitja meg a farsangot, szép és vig dallal, tánczolja vezet be az új estendőbe. Nem törődve azzal, hogy az új péntekre esett; ez egyszer a péntek a dalárdára nem hogy szerencsétlen lett volna, hanem az estély sikerülté tekintve — a legszerencsésebbnek mondható. Ez évi estélyét a dalárda méltán sorolhatja legszébb s legjobb estélyei közé. A szép siker oroszlán része mindenesetre az egylet derék karmesterét, Richter Ferenczet illeti, ki a megválasztott daraboknak vezetésével a legnagyobb dícséretet érdemelte ki. De nem kis elismerés illeti a dalárdát is, mely a nehéz műsor minden egyes dalát korrektil és hatással adta elő. A program kiváló pontjai voltak: Huber K. „Dalra magyar“-ja, a „Kossuth“-féle népdal egyveleg szivhez szóló szövege és kellemes dallama, melyet a közönség megújítástott. A műsor többi három darabja is teljes sikert aratott. — A közönség egészen megtöltötte a tágas táncztermet s mikor vége lett a műsornak kedvvel és hűvel fogott a tánczhoz, melyet amugy is oly hosszú időn át nem élvezett s a boldog fiatalok vígan járta kivilágos kivirradtig. Az estély bevételé 159 frt volt. Amennyira tudósítói tisztüinkből kifolyólag képesek voltunk a jelenvolt szépek névsorát összeállítani, közöljük; ugyanis: Akossy Mariska, Brach Margit, Belesák Ilonka, Berencsy Irma, Both Gizella, Balbach Irén, Herschmanek Teréz, Huszthy Ilonka, Hlóska Mariska, Jaross Birike, Kiss Irma, Kutassy Irénke, Krisztl Sárika, (Ar-Maróth), Kónya Vilma, Levatic Irma, Lamos Erzsike (Verébely), Medveczky Aranka, Marschall Gizella, Mácsai Anna, Mertl Ella, Pomoty Ella, Risanek Gizella, Sztankay Irma, Sembery Erzsike, Tokodi Mariska, Taszler Berta, Uhrin Ida, Vojtek Aranka, Zanathy Erzsike. Továbbá: Benkovits Istvánné, Both Józsefné, özv. Bende Vinczéné, özv. Balbach Andrásné, Balbach Lajosné, Berencsy Gusztávné, Bisterczky L.-né, Ehrenfeld Mórné, Fejes Elekné, Farkas Orbánné, Gyenes Józsefné, Holló Sándorné, Herschmanek Lajosné, Herschmanek Antalné, Huszthy Illésné, Korda Gyözőné, Kriek Jenőné, Levatic Mártonné, Levatic Gusztávné, Lovass Istvánné, Lamos Andrásné, Marchallné, Medveczky Sándorné, Nehasil Karolyné, Pogány Kornélné, Poppelár Ambrusné, Pomoty Gáborné, Sembery Béláné, Szöke Endréné, Salga Endréné, Sztankay Kálmánné, Uhrin Sándorné, Zanathy Ferenczné.

— **A lévai megyei közkórház 1886. évi költségvetési előirányzata** a megyei törv. hat. bizottság által következőleg állapított meg: szükséglet 5993 frt 60 kr., fedezet 768 frt; a hiány 5225 frt 60 kr. A ápolási napidíj 66 kr. Az előirányzat jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz terjesztik fel.

— **Az ar-maróthi kir. törvényszék** helyes érvekkel indokolt határozatot hozott. Elhatározta ugyanis, hogy 1886. évi január hó 1-től kezdve az ezen időt megelőzőleg nem magyar nyelven szerkesztett s kiállított okmányokat a beadványoknál mellékletül méltányosság s költség kimelés tekin-

szó kormányt teremt, nálunk az „igen“ kormányt tart fenn. Azért ne gondoljuk, hogy a boldogító „igen“ kimondója mamelek lesz, mert ez az első és utolsó „igen“ volt.

A választás elfogadásának pecsétje, a karika gyűrű, mely a választott részéről jelzi a végnélküli boldogságot, a választónál ezen kívül azt, hogy mint a gyűrű az ujon fog forogni.

A választás visszautasítása egy „nem“ által történik, ezen esetben ez az első és utolsó „nem“, az okmány pecsétjén fekete mezőben egy kosár látható.

A koronázás rendesen tükör előtt nagyobb szertartás nélkül az eskü letétele előtt történik. — Az esküt nemcsak a királyné, hanem a választó alattvaló is teszi és igen helyesen, mert nemcsak az uralkodónak kell ám hűnek s elátvalólójához, de az alattvalónak is, ha pedig azt az egyik félnek esküvel kell megerősíteni, igen helyes és jogos, hogy a másik fél is azt tegye.

A fogadalmi eskü letétele után a menyasszony kevesebb lesz, — de én azt nem hiszem és meg vagyok győződve — és hála Isten a legtöbb esetben így van — hogy a meny ezután sem hiányzik az asszonytól és csak mint asszony lesz igazán a meny-asszonya. De más értelemben sem értem, mert az által, hogy asszony lett, válik esetleg mennyé és ezen kormányforma szerint mégis csak asszony marad a meny-asszony.

A koronát, az uralkodás jelvényét, e kormányforma királynéja, az eskü letétele után soha sem hordja és különös ellentét az is, minden más kormányformával és szokással, hogy az uralkodási jelvényt az alattvalóval hordatja, ki a királyné által

hossz, vitézzé s lovaggá ültetvén, papucsos díszíteték fel és ő hordja a királyné ezen uralkodási jelvényét.

Különös jelvény: Akár hogy takar-gatjuk, hordjunk e kőgörs kordován eszmát, vagy angol parkos fűzős lakez-pöt, tegyünk fejünkre félig húzott báránbőr süveget, vagy a lesz kék-kötet, a papucsot a jelvényt mindeki l. je, de jó alkotmányos és tapintatos kormányzás mellett csak az nem, ki a jelvényt viseli. Ugy van ve'e, mint Duanan apó az ábrázolás bálban, kinek tudtán kívül hátára akasztották nevét és miadeaki tudta sz ő esodálkozására, hogy kiesoda.

Az a magasabb korú poltka, elhiteini a néppel, hogy minden az ő akara szerint történik, önkényes a tőher viselés, tehát könnyebb, mert pressió nélkül történik, ezt pedig elhiteini, ezen kormányforma királynéja, a mi nők épen oly kénytelen érők, mint akár maga Tisza Kálmán.

Különös dolog az, hogy a papucsot már akkor hordták, illetve viselték, mikor azt még fel sem találták, elég példa reá: Ádám apánk, mert hogy papucs vitéz volt, azt eléggé bizonyítja a biblia és mi itt mindnyújan.

Azon időben még csak az ugynevezett angyal cipőben jártak és a férfiak még is papucsot viseltek.

Azonban ne gondolják, hogy ezen viselet csakis a fuszkebb és harisnyás osztály privilegiuma, látjuk mi azt az angyal cipőskénél is, mert már a törvényhozás is belátva a kisebb polgári perekben, felhatalmazta a nőket, férfiak helyett a bíróságok előtt megbízás nélkül is megjelenni.

Ha a férfiak ügyes bajos dolga van azt az ügyvédnek, nem ő, de az asszony mondja el, ő a szószóló, ha fizetni kell ő

fizet, ha pénzt kell felvenni ő veszi fel, ő ad el és vesz, a férje által ő szavaz és többféle már mind megszokott és mindennapi dolog, szóval kezében a hatalom vagyis az uralom.

Mennél műveltebb az ember, annál gyengédebb és mennél gyengédebb, annál több hajlandósága van az engedékenységre; mennél engedékenyebb, annál szófogadóbb, a ki szót fogad, annak parancsolnak, kinek parancsolnak: az alattvaló, ez tehát a férfiak részéről a gyengédség és nem gyengeség erefőnyé, de nem is lehetne más-ként, mert a nő: a gyenge nem, — mi pedig az erősek. Uci figura docet.

(Folyt. köv.)

Ki hitte volna . . .

Ki hitte volna, hogy szerelmed
Csak álom volt és semmi más,
S mit annyiszor suttogtak ajkaid:
Hazug volt mind a vallomás!
Ki hitte, hogy ez mind csak álom,
Mely lenge páráként enyész . . .
Gyönyörben ringatott szívemnek
Oly fájó lesz az ébredés! . . .
Én balga! Hittem a mosolyoknak.
A szép szavakban biztam én . . .
De most erős hitem megingott . . .
Megtört a biztató remény . . .
E sebzett szív hol lel nyugalmat?
Hol van ily sebre balzsam ir?!
A mely kebelnek nincs reménye:
Legjobb annak a néma sír.

Kónya László.

A garzon ember újéve.

Budapest, 1886. január 2.

Végre valahára elmúltak az ünnepek is! Csak alig két hete még, hogy remény-től dagadó kebellet vártuk a krisztkindlit,

— a szeretet családi és baráti köreiben ültük meg a sz. napokat és már is meglehetősen benne vagyunk az ujesztendőben.

És bizony már ideje egyszer! Mert habár a naptárban karácson- és új év napja közé egy teljes hetet szúrtak is közbe — a valóságban mégis két egymásra következő hónap közül az egyiknek legvégére, a másiknak pedig legelejére esnek azok. Egymást üzik nemcsak a folyásban, de azon tényekben is, melyeket a modern világ „melegpétés“-eknek szeret nevezni.

Igy van már ez régtől fogva. Vámost fizetünk az év végén és vámost követel től az új év. Az egyik a hála, a másik a remény adója. Megérdemli-e az első, meghozza-e gyümölcseit az utóbbi — közömbös; avval rendesen nem törődünk. Legalább akkor nem, mikor adjuk.

Nem akarok szólni a „krisztkindli“-ről, hisz ez tisztán erkölcsi alapú, legtöbbször a vonzalom és szeretet külső kifejezése s ennél fogva a legszorosabb értelemben vett belügy. — Másként vagyunk azonban az új évi köszöntésekkel, melyekből, legalább nekünk fővárosiaknak, a soknál is több jut ki.

Nézzünk csak végig az új évi gratulációs seregén.

Még alig, hogy elbucsztam az ó-esztendőttől s alig hajtottam fejemet nyugalomra a vig pezsgőzés után, melylyel legilendőbbnek véltük üdvözölni a beköszöntött új évet, midőn kora reggel halk ajtó nyílás ébreszt föl szenderegésből. Ki volna más, mint a szoba cziczus — teljes díszben! A ruhát viszi tisztítani. Szokása ellenére nagyon siet vele, talán azt hiszi, hogy ulti magamnak is sok elvégezni való gratuláció van s így jót tesz velem, ha a szokottnál előbb teszi lehetővé fölkelése-

tehetől még ezután is elfogadja ugyan; — hanem az 1886. évi január 1-ső napja után szerkesztendő s kiállítandó okmányok csak úgy fognak a törvényszékhez intézett bármennyű beadványok mellékletül elfogadtatni, ha azok magyar nyelvű fordítással is el lesznek látva. Különben pedig az illető beadványok elintézés nélkül egyszerűen visszautasítottatnak.

— **A körjegyzői szövetkezetek** kikerekítése s a fizetés egyöntetűsége és emelése tárgyában Bars megye alispáni hivatala feljogosított, hogy nemcsak a körjegyzők fizetése és székhelyeinek megalapítása, hanem a hivatalból eszközözlendő kikerekítés iránt is javaslatot készítsen.

— **A Csata-Lévai** vasut létesítéséhez a Garam balpartján Léva város szomszédságában fekvő községek — mint értesülünk 8000 frtot ajánltak meg és pedig: Nagy-Szece 2000 frtot, Kis-Szece 1000 frtot, V-Ladány 1500 frtot, Gr.-Szt.-György 3000 forintot, Ovár 500 frtot. — **Megtagadták a hozzájárulást:** Zsemle és Nagyod községek. — Ugy látszik e szerencsétlen községeknek rossz információk vannak, különben tudniok kellene, hogy ajánlattételeik által befolyást szereznek a határúknak elvonuló vonal irányára, esetleg az állomás helyének meghatározására nézve. — Ez iránt pedig a lakosság s főként a község előjárói közömbösek már csak azért sem lehetnének, mivel a vonalátvágás által itt-ott igen érzékenyen érdekeket meglehetne óvni.

— **E hó 28-án tartott** fegyelmi választmányi ülés alkalmával Rudnyánszky Titus alispán és Andreánszky Emil alpnéztárnok alásaikról lemondottak, Dr. Ruffy Lajos alszámvévi is beadta lemondását ez alkalommal, azonban — amint értesülünk — elfogadható nem volt, mert lemondása hiányosan volt fogalmazva.

— **Uj posta.** Hont megye Kiskereskény községében január 1-től kir. postahivatal lépett életbe, mely levél és 5 klgr. súlyt meg nem haladó kocsiposta küldemények továbbítása, illetve kézbesítésével foglalkozik, összeköttetését a kiskereskényi és lévai postahivatal közt berendezett kocsiküldővezetéstől a közti nyeri s kézbesítő körét Kiskereskényi képezi.

— **Nyitrai megye közgyűlése** vasúti küldöttséget választott, mely decz. 27-én tartott értekezletén elhatározta, hogy a kormánytól előmunkálattal engedély kéressék Ipolyás-Léva-Nyitra-Gödinget érintő vasútvonalra és Ar.-Maróth-Verebelyt érintő szárnyvonalra. Bars és Hont megyékkel érintkezésbe lép a küldöttség az ügyállás kiemelési közlése mellett aziránt, hogy hajlandók-e ezen vállalatnak részeseivé lenni és mi módon hajlandók az előmunkálattal költségekhez hozzájárulni.

— **Bizonyos postamester** a nőket összehasonlítván a levelekkel, következőleg okoskodott: a férjhez ment nő ezéjához eljutott levél; a vén leány: postán feledezt levél; a férjtől elvált nő: felbontott, de retírozott levél. — (Hát a nyilt levelező-lap . . . ?)

— **Komáromban** — mint a „Pozsonyvidéki Lapok“ írják — 3 közhadseregbeli

katona posztján állva megfagyott, valószínűleg, mert a kellő időben föl nem váltattán, a hosszú időt át nem bírták ki a hideget. Különös a dologban, hogy mindhárom egy és ugyanazon időtájban fagyott meg.

— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jövőhöz: északon változó, hidegebb, száraz, délen többnyire borús, helyenkint csapadékkal enyhébb időt várhatni. — **Az országok kiállítás** alkalmával itt járt francia irók elhatározták, hogy Magyarországról — a fogadtatás emlékének maradandó ereklyéje gyanánt — egy könyvet irnak s az adatok beszerzésére hazai tudósítóinktól kérnek felvilágosításokat. — **1500 uj fegyvert** osztottak ki a közös-hadseregben próba használatra; a fegyver neve: „ismétlő puská egyenes zárral.“ — **A kolera.** A földműves, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter távirati rendeletet intézett a tengerészeti hatósághoz Fiuméba, mely szerint Olaszország valamennyi kikötőjéből érkező hajók magyar kikötőkben 5 napi szigorú megfigyelés alá veendő. — **Gladstone** az irék vezérével, Parnell oly egyezséget o hajt kötni, hogy Irland oly kormányalakat nyerjen, mint van Ausztria és Magyarország között. — **Eperjesen** a városnak vilamos világitása lett elhatározva, mit a megye közgyűlése is már helyben hagyott. Eperjes követi Temesvárt e tekintetben. — **A francia köztársaság** volt elnökét, Grévyt 457 szavazattal — 589 közül — újból megválasztották. — **A farkasok** Arad vidékén ugy elszaporodtak, hogy hajtóvadászatot készülnék rájuk tartani. Krakkó mellett a farkasok a múlt héten egy embert és a feleségét felfalták. — **Szembe hullott** idegen testek eltávolítása célszerűen eszközölhető egy vagy két lennagnak a szemhéjak aládugása által. A magnak a szem nedvessége által feloldott nyálkája az idegen anyagot körülburkolja, mire ez könnyen kimosható. — **A Balaton** is befagyott, Keszthelynél már korcsolyáznak a Balaton jegén. — **A himlő** Szerbiában is fellépett Nathalia királyné is beoajta magát és a szerb kormány 3000 ember beoajására szükséges anyagot rendelt meg. — **A lengyel emigránsok** hála feliratot intéztek az olasz királyhoz azért, hogy Kraszewsky szabadon bocsátatását kieszközölte. — **Nőgimnázium Cetinjében.** Orosz lapok híre szerint a montenegrói közoktatási miniszter a czárné közbenjárásával kétezer rubel segítséget kért az orosz közoktatási minisztertől a Cetinjében létesített nőgimnázium felszerelésére. — **A csárdás Párisban.** Munkácsy Mihály és neje bemutatták nemzeti tánczunkat Chambrun grófnő estélyén s az a társaságnak annyira megtetszett, hogy a jövővi bálokön fölveszik a csárdást is a többi tánczok közé. — **125 éves néger.** Az „Amerikai Nemzetőr“ben olvassuk, hogy Joe Parker, egy 125 éves néger halt meg múlt hó 9-én, Dalfatban, a szegények majorjában, e szegény fekete épen 100 évig szolgált, mint rabszolga.

APRÓSÁGOK.

— **Rovatvezető:** Zuhany. — Finoman körülírva. „Te Dezső, mitől van így feldagadva az arczod?“ — „Mitől? női kézimunka.“

vendéget tehát neki köszönhetem. — No ha ez így megy már hajnaltól, akkor legjobb lesz fölkelni, s ellátni hazulról.

Úgy is tettem; — de bármint siettem még sem kerülhettem ki a potrohós házmesternét, ki az alattam lévő emeletet bejárva épp most ért fel elfojtott lélegzettel az enyéremre. Pár pillanat múlva be volt jelentve.

— De kérem! — szólok a cziczának befejezetlen öltözékkel még nem fogadhatok talán nőket. — Azt hittem ez jó kifogás lesz; és már a következő pillanatban újra bent van az én lányom, s egész hivatászerűen kezdi szónokolni, hogy

— A házmesterné asszony — nem zsenirozza magát; különben add; is, míg személyesen fejezheti ki üdvkivánatait, itt küldi e kis köszöntőt.

Névjegy nagyságú sima papírlap, a szokásos „b. u. é.“-vel; túlfelén egy ibolya színű kis koszorú, közepén e felírással: „Vergissmein nicht!“ Na ennek ugyan megadtad! Ez vagy szerelmi vallomás, vagy a kétes virág közelebbi magyarázata. Az előbbtől mentse nek meg az eget; az utóbbit meg majd, bármily nagy fantáziámba kerüljön is inkább elhiszem, — csak a személyes találkozásától mentsem meg az „asszonyság“ — mondom a Bőskének, mert gyéngélkedem — a főleimre. Itt küldöm neki viszonzásul e csekélységet; imádkozzék lelkem üdvéért, hisz ő tudja legjobban, hányszor jövök éjfél után baha.

Megköszönte; — nyugodtan távozott. Ekkor már én is elkészültem. Sietve menekültem le a lépcsőkön, ki a házból, nehogy még valaki otthon esipjen! — Hiába volt vel minden szökés! mindjárt a lépcső alján találkozom a kis suszter inas-

A jégén. Egy törvényszéki irnok a jégpályán a másikhoz így szól: „Ejnye, de hideg van ma. Nem fagyott még le az orrod?“ — „Tesz is az valamit, felel a másik, mintha nem kapnék az irodaigazgató urtól mindennap új orrot!“

— **Praktikus.** Házior: „Kérem, joghallgató ur, szivesen látom ma egy tányér levesre nálunk!“ — **Jogász:** „Nagyon le vagyok kötelezve, de meghívását csak holnap fogadhatom el, miután kedves neje már szives volt mára ebédre meginvitálni.“

KÖZGAZDASÁG.

Bars megye közgazdasági előadóójától.

A nagyműveltségű földművelési- ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszterium f. évi november hó 18-án 60548. sz. a. tenyészési czélokra alkalmas bikák bevásárlását elrendelte, egyttal kiltatásba helyezte, hogy azok magántenyésztőknek és községeknek jelentékeny kedvezményekkel fognak átengedtetni.

A bikák bevásárlására, illetőleg kiosztására nézve megállapítottat, hogy:

1. Csak 2½—3 éves magyar fajbeli, vagy 1½—2 éves berni, simmenthali, kulhandi, pinzgau, mülthali, allgauer (és egyéb borzderes) fajta bika fog megvételni; feketetarka bikák semmi szín alatt se fognak beszereztetni.

2. A tenyészítők által vételve bejelentett bikák márczius havában, esetleg április hó első felében fognak az állami megbízott által megfekteteni, illetőleg vételárak kiutalványoztatni; átvetelük pedig lehetőleg április 15-ig fog eszközölnetni. Azon esetben, ha az átvetel a jelzett határidőig meg nem történhetnék, a tenyészítőknek számlája alapján naponként és darabonként 35 krajczárnyi tartásdíj fog megvételnetni.

3. Magántenyésztők a bika vételárát rendszerint az átvetelkor tartoznak lefizetni; figyelembevehető körülmények esetén — (például, ha a bika a községbeliek által is használható lesz) — azonban azon kedvezményben fognak részesitetni, hogy a vételár három féléves, mindig január és július elején esedékes kamat nélküli részletben törleszthetik.

4. Azon községek, melyek a bikák teljes vételárát nem képesek egyszerre lefizetni, a becsárból 20 %-nak elengedésben részesülnek és a fennmaradó vételár három féléves, mindig január és július elején esedékes kamat nélküli részletben törleszthetik, ha azonban hűtelt érdemlőleg kimutatják, hogy rájuk nézve ezen feltételek is súlyosak, még nagyobb kedvezményben is részesülhetnek.

Mindazon magántenyésztők vagy községek, melyek a jelzett feltételek mellett tenyészállatokat eladni vagy beszerezni hajlandók, felkérhetnek, hogy számdékkukat, illetőleg az o hajtott kedvezmények mértékét 1886. évi január hó 10-ig aláírással tudatni sziveskedjenek.

— **P.-Szent-Kereszt, (a. p. Garam-Ujfalú)** 1885. december 16-án.

Benkovich Ernő.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítás.

I. A paulai szt. Vinczéről nevezett nővérek intézetében az ovodások számára

sal. Azt meg épen kihagytam számításomból, hogy az utcán is megostromolhatnak. Egészen elfeledkeztem a legközelebbi utca-sarkon álló láib-hordáromról, a ki már hűz lépésről mosolygott felém, örülve a szerencsének, hogy megkaphatott, és szép szavakban igyekezett kifejezést adni legmélyebb érzeményeinek. Ezt is le kellett kenyereznem, különben még most is gratulálna.

Azután rohantam a kávéházba. De alig vetem magamat nagy fáradtan a legközelebbi székre, már is megszólal hátam megett az udvarias Sándor ezáhlkelner, s ő is megérteti velem mint óhajta boldogságomat. Példáján lelkesül az egész marqueur sereg; körbe vesznek és gratulálnak; hogy mit, azt már magam sem tudom, — annyira meg voltam hatva. „Fizess vagy fuss“ mondja a magyar példabeszéd, s én az utóbbira már képtelen, az elsőt kényszerültem választani.

No és evvel már vége is lesz, gondolám s egész nyugodtan fogtam a lapok olvasásához.

Jó Isten! hisz ez is mind az új évről vezérezikhez; Mondhatom szivemből meguntam már e témát. Szerencse, hogy ezek csak előfizetési felhívásainkban adják finoman tudtára az embernek, miszerint jó volna itt is adakozni, azaz előfizetni. Ez már más! Az ember legalább gondolkodhatik fölötte!

Most pedig rajtam a sor; hadd jusson másnak is a jóból! Föl az ismerősökhöz! Névjegy helyett magam állítok be egy-két helyre; — hadd tudja meg a Miczike, meg a Friczike, meg az Örszike is, hogy irántuk már csak többet érez az ember a pusztá kötelességszerűségénél.

De itt is rajta vesztettem, mert az egyiknek is, másiknak is van szobaleánya,

föllállítandó karácsonyfára adakoztak: „Bars“ szerkesztősége utján 4 frt 50 kr., ft. Lakner Antal 5 frt, ft. Cserey József 5 frt, Boleman János 5 frt, Dr. Medveczky Károly 2 frt, Rudolf Béla 2 frt, N. N. 1 frt, Belesák László 2 frt, Mácsay Lukácsné 1 frt, Hódosy Jánosné 1 frt, N. N. 1 frt, Klain Odónné 1 frt, Pollák Adolf 1 frt, Jancsovits Józsafné 1 frt, Juhász Lászlóné 1 frt, többen 13 frt 27 kr. összesen 46 frt 77 kr. Ezen összegből 31 frt 77 kr. a karácsonyfára lön fordítva, 15 forinton pedig szegény gyermekek számára ruhakelme vásároltatott.

Leidenfrost Gyuláné öngyásága egy vég kelmet adományozott szegény gyermekek részére, így nyert összesen 24 gyermek ruhát.

Továbbá kegyes adományokat küldöttek még: Viatorisz N. urnő 6 drb. kenekendőcskét, Czizrok János 12 doboz gyermekjátékot, ft. Munkay János esperes ur 7 drb és Jaross Ferencs 2 drb díszkötésű könyvet.

Fogadják a kegyes adakozók, az intézet igazgatóságának köszönetét.

II.

Az 1885 december 27-ki tüzeset alkalmával, az oltásban résztvettek: az összes parancsnokság, 17 mászó, 17 szivattyús 5 kürtös, 8 képezlész, összesen 55-en. Ezek közül különösen kitüntettek magukat: Grozner Mihály szertárnok, Takács István csapat vezető, Runna Antal és Kratochvil András. A polgárság részéről: Juhász Dániel, Csató János, Csákányi Sándor, Tóth József és Bártfai Gábor. kik mindjában, tevékenységök s önfeláldozásukért fogadják elismerésem és hálás köszönetem nyilvánítását.

Léván 1886 január 1.

A főparancsnok

Szerkesztői-üzenetek.

Kálnay Nándor urnak Bpest. — A megye hatósága megkeresést intézett mindazokhoz, kik a bizottságtól gyűjtővet kaptak, hogy így a gyűjtést eszközölő szülőkkel bizottsággal és egyesekkel az elszámolást megkönnyítse. — Az alispáni hivatalnak, méltóztassék tehát megírni: hogy kinek s mily összeget küldött be, vagy ha esetleg gyűjtővet üresen volna a kezei között, azt az alisp. hivatalhoz juttatni sziveskedjék.

T. N.-nak. Levelét későn vettük. Jövöre.

S.— J.—nek. Nem közölsetük.

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 70 kr — 6 frt 90 kr. Kétszeres 5 frt 20 kr — 5 frt 50 kr. Rozs: 5 frt 10 kr — 5 frt 60 kr. Árpa: 6 frt 20 kr 6 frt 60 kr. Zab: 5 frt 80 kr — 6 frt — kr. Kukoricza: 4 frt — kr 4 frt 40 kr. Bab: 7 frt 50 kr — 7 frt 80 kr. Lencse: 7 frt 50 kr — 8 frt — kr. — Köles: — frt. — kr.

kikkel egy-egy szerelmes levél expedálására végett nagyon tanácsos jóban lenni. Mert hát ők viszik a titkár szerepét a naessás kisaszszonyánál. Ily ünnepélyes pillanatokkor azután ők a helyzet urai s alig várják az alkalmat hogy oda sughassák az embernek a „boldog új évet!“

És még ezzel sincsen mindennek vége. Délben az étkezde pinczérei bujtatják érttetetlen phrásisokba szivök érzeményeit, — s utánnuk egy, söt két hétig is akad egy-egy elkésett gratuláló, kit meg kell jutalmazni,

Az üdvkivánók hosszú sorának minden szavát pénzzel kell fizetni. Tessék elhinni, hogy e körülmény, eltekintve attól, miszerint a farsang is itt van már, nem csekély mértékben járul hozzá ahoz, ha január havát deficzittel kénytelen az ember bezárni.

Óh ti boldog pestiek!

Kájusz.

A borozók toastja.

Józsefnek bora jó; — János szives és megelőző, Kettő közt, kérjük mink borozók: ki nagyobb? . . . Az nem szól, mindig csak némán osztja az áldást; „Boldog új esztendő!“ kérve ez önti a bort. És hogy eléggilten lássuk s érezzük a létet: Mindketten kitérően kedvs: derítik a kört. Mert a barátságban legszebb a lelki nemesség; S ebben fénylenek ők; — im korszorunk az övék! . . . És mivel „a vásár kettőn áll“, hogy legyen ez jó: Ők az egyik, — másik fél mi legyünk: borozók!

Antiluna.

Uj évkor.

Kérdezel azt tőlem: mi a kívánságom új évre? Semmi; — hiszen mostan: semmi a főkereset.

Luna.

A
„GONDÜZŐ“
 tisztelt előfizető és olvasó közönségéhez.

A „Gondüzo“ öt negyed évet ezennel bemutatthat életéből. A mit ígértünk, azt törekedtünk úgy adni, hogy a legszigoribb szem is találjon rajta őszintén méltányolni valót. Azon fölül kedvező körülmény, hogy a nemzet legjelesebb költői, elbeszélői készségesen csoportosultak zászlónk körül, melyre a szép, jó, igaz hallhatatlan eszméit irtuk; azon kitüntetés, hogy a nemzet minden rétege a legmagasabb rendtől a leg-egyszeribb földművesig a „Gondüzo“-t szórakoztató és nemesítő olvasmányiul választotta jelentékeny előfizetési megrendeléseivel, és hogy folyvást érkeznek megrendelések a mult negyedekre; azon kiválóan biztató helyzet, hogy a család, az ifjúság s komolyabb olvasókörök, casinók egyre jobban fölkeresik az egyetlen magyar regényt; meggyőzhetik a szerkesztőséget az iránt, hogy az elkezdett úton bátran és remény-nyel haladhat.

Valóban legfőbb célunk Magyarországnak Magyarországotadni; népiünket sajtáival; alkotmányos küzdelmeinket férfias, esüggedetlen harszavaival; örömeinket, vágyainkat s újabb nemzedékünkben a nagy és hatalmas jövőt, melyet csak munkával, lankadatlan önképpéssel érhet el a magyar.

Mit tettünk? Fejlesztettük és emeltük nem csak a regényirodalmat, hanem a kisebb elbeszélő műfajok minden nemét is. Novellákban életképekben, rajzokban, humor-vezekben, szatírakban stb. t. előfizetőinknek a leg-változatosabb gyönyörködtető olvasmányt nyújtottunk. Elégtétellel és örömmel jelenthetjük ki, hogy törekvéseinket az összes hazai sajtó a legnagyobb elis-

meréssel üdvözölte és a művelt olvasó közönség folyton emelkedő rokonszenvvel kíséri.

Szépirodalmi programunkhoz ezentul is hívek maradunk és hogy a művelt közönség kitüntető rokonszenvét minél teljesebb mértékben kiérdemeljük, nem kímélünk semmi áldozatot, melyet szépirodalmunk emelése és t. olvasóinkat, kik az ország minden részében már anyai jelelt adták a „Gondüzo“ iránti érdeklődés-üknek és jóindulatuknak, kegyeskedjenek becses kü-reikben lapunkat kitelhetőleg terjeszteni, pártolni és minket legmagasabb irodalmi, kulturális célunk eléré-sében nagylelkűen támogatni.

A t. olvasóközönség szíves tudomására hozzuk, hogy a „Gondüzo“-t kezdetől fogva fősős számú pél-dányokban nyomattuk, hogy az újkor újoman belépő előfizetők az eddig megjelent összes számokat megkaphassák.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyed évre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 15 kr.

Redkivül elegáns díszbekötési táblák a „Gondüzo“ első évfolyamához piros, zöld és barna színben 1 fo-rintért, bérmentes szétküldés 1 frt 30 kr-ért kaphatók.

A „Gondüzo Naptár“-t tisztelt előfizetőinknek kül-lönös figyelmébe ajánljuk. E 160 oldalra terjedő alma-nach-féle naptár lapunknak ugyszólván kiegészítő ré-szét képezi. Ára bérmentes szétküldés mellett 50 kr. Az előfizetési összegek legcélszerűbben posta-utalvány útján küldendők a „Gondüzo“ kiadóhivatalába.

Hazafiai üdvözlettel

A „GONDÜZŐ“
 szépirodalmi hetilap
 szerkesztősége és kiadóhivatala
 Budapest, VII. ker. dob-utóza 14. 1

**A legjobb és legszebb
 HARMONIKA**
 és mindenféle
HAGSZEREK
 egyedül kaphatók:
JOH. N. TRIMMEL
 BÉCS
 VII. Kaiserstasse 74.
 Árjegyzék harmonikákról és más hangszerekről
 ingyen és bérmentve küldetnek.

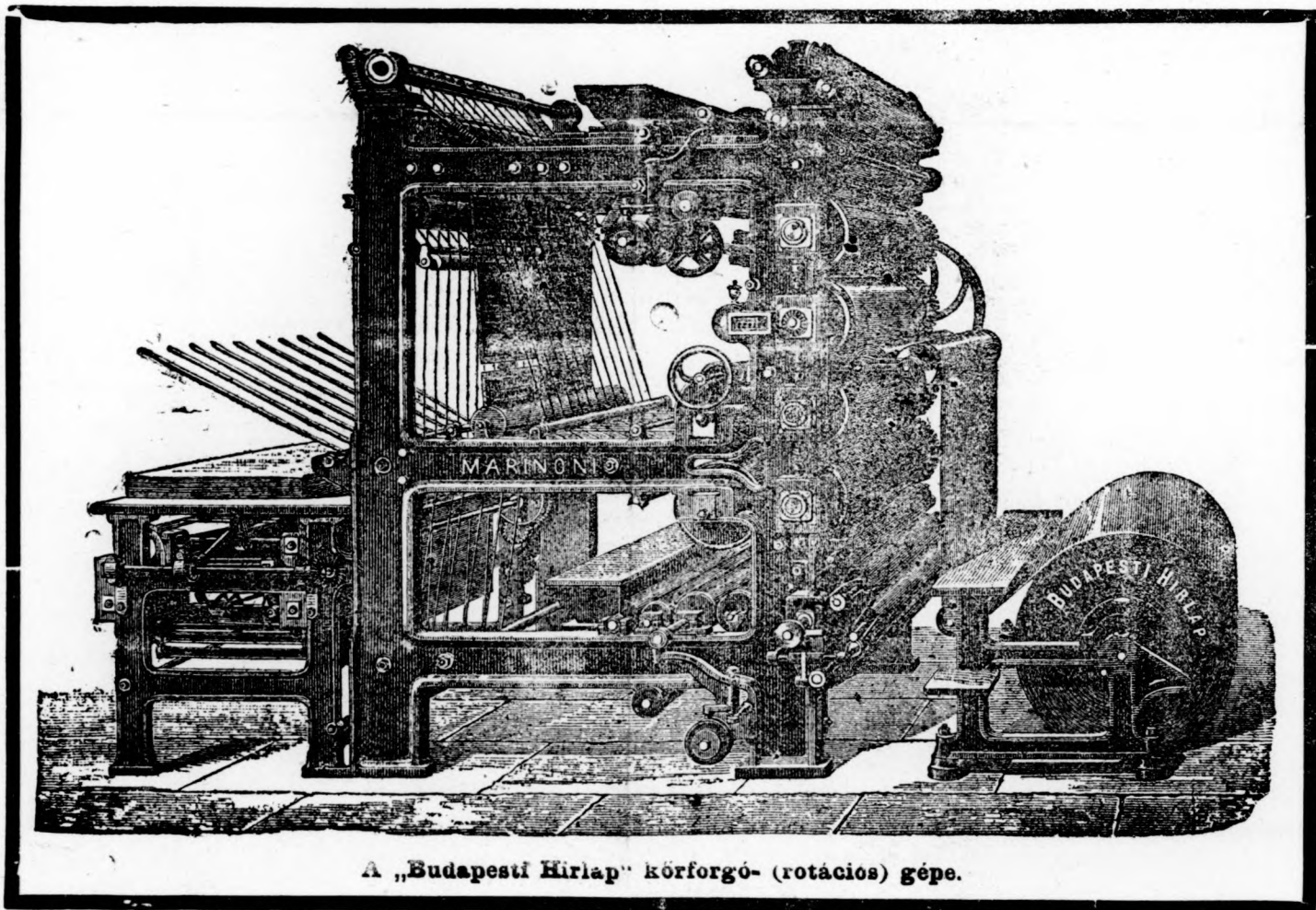
Minthogy a valódi
Pain-Expeller
 horgonyal
 már a legtöbb családban készletben tartatik, ennélfogva minden reklám felesleges. E soroknak tehát csak az a célja, azokat az egyéneket, a kik e reg jónak bizonyult háziszert még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a **köszvény, csúsz** stb. ellen, mint bedörzsölési szer, a **legjobb eredménnyel** használtatik. A fájdalmak rendszeresen már az első bedörzsölés után megszűnnek. Ára 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszer-tárban. F6-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlanhoz, Prága, Altstadt.
 Kapható: Török Józsefnél, Budapestben.

Valódi
orvosi
Malaga - kivonat
 a klosterneuburgi cs. k. bortelep vegyelmzése szerint
igen jó, valódi Malaga
 mint elismert erősítőszert **gyöngéledők, betegek, üdülők, gyermekek** stb. számára, **vérzegénység és gyo-morgyongóság** ellen.
 Egész és fél eredeti palaczkokban és törvényesen letéteményezett védjeggyel gyével a
Vinnador-féle spanyol-bornagy-kereskedésnek.
 Bécs Hamburg
 eredeti áron, a 2 frt 50 kr. és 1 frt 30 kr. Továbbá különféle legfinomabb külföldi bo-rok, eredeti palaczkokban és eredeti áron kaphatók: Léván: Boleman János és Med-vezky Sándor gyógyszerész uraknál, továbbá Czizok János ur fűszerkereskedésében, Ipolysághon: Berkó István gyógyszerész urnál.
 A „VINNADOR“ névre, valamint törvé-nesen letéteményezett védjegyre figyelni kéretek, mert csak annak feltétlen valódisága és hitelessége esetén nyújtatik garancia.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a „Budapesti Hirlap“-ra.

Laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap“ kőrforgó- (rotációs) gépe.

A „Budapesti Hirlap“ a magyar közönség legked-veltebb lapja, a Keleti háboru kitorése óta naponként **tizennyolcezer példányban** jelenik meg.

Mit bizonyít ez? Azt, hogy a közönség méltá-nyolta a nagy áldozatokat, melyeket a balkáni válság kitorésekor hoztunk, hogy közönségünk legmagasabb igényeit is kielégíthessük.

Megtettük azt, amit soha egyetlen magyar lap se tett meg: **hónapok óta három tudósítója működik a „Budapesti Hirlap“-nak a Balkánfélszigeten, Belgrádtól Konstantinápolyig. Egy Belgrádban, egy a szerb főha-diszálláson, egy Konstantinápolyban.** Keleti leveleinket az európai sajtó forrásul használta; elég Tóth Béla közföltűnést keltett balkánfélszigeti leveire hivatkozunk, hogy be legyen bizonyítva, hogy közön-ségünk politikai értesítéséről s irodalmi élvezetéről egyaránt kitiünően gondoskodtunk.

A „Budapesti Hirlap“ ama kitaró harcok foly-tán, melyeket a magyarság érdekében folytatt, ama körülmény folytán, hogy szakadatlanul buzdit, gyűjt, áldoz, nemzeti közművelődési célokra, száz szemmel vigyáz az ország, a nemzet érdekeire, s védi azokat mindenféle: ugyszólván központja lett a magyar köz-

művelődési mozgalmaknak, s mindennapi meghitt ba-rátja az intelligens magyar családok sok ezreinek, Egy hatalmas szellemi kápos, mely összefűzi a nemzettest egymástól távol élő tagjait. Búszkén elmond-hatjuk, hogy Magyarország szíve do-boga „Budapesti Hirlap“-ban.

Bizalommal fordulunk tehát a művelt magyar olvasóközönséghez és kérjuk, hogy a „Budapesti Hirlap“-ot ezentul is pártfogása alá vegye.

1886 január hó elsejével új előfizetést nyitunk a „Buda-pesti Hirlap“-ra.

Az új esztendő első napján új eredeti regényt kezdünk meg a fővárosi életből, ez eddig ki-aknázhatlan kincses bányából. Címe lesz

„A BUJTOGATÓK“.

Hogy ez valóban érdekfeszítő, ember szenvedé-lyeket, társadalmi nyomort és fonákságokat hiven, elevenen écselő olvasmány lesz, mely bátran kiállja

a versenyt a külföldi hasonló irányu regényekkel, arról kezeskedik a regény írója:

Rákosi Viktor

a „Budapesti Hirlap“ belső dolgozótársa, aki Sipulusz álnév alatt tárczái által a magyar olvasóközönség ked-veltje lett.

Az előfizetés föltételei:

Egész évre 14 frt — kr.
 Félévre 7 frt — kr.
 Negyedévre 3 frt 50 kr.
 Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Az előfizetéseket legcélszerűbben postalutalvány-nyal eszközölhetők következő czím alatt:

Budapest. IV. kalap-utca 16.
A „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatalának.

Tisztelettel

a „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatala.